

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Avdelning 32

DOM
 2016-12-19
 Meddelad i Stockholm

Mål nr
 12021-16

SÖKANDE

Språkservice Sverige AB, 556629-1513
 Box 17007
 200 10 Malmö

Ombud: Advokat Emma Broddesson
 MAQS Advokatbyrå i Malmö KB
 Box 226
 201 22 Malmö

Ombud: Advokat Nicklas Hansson
 MAQS Advokatbyrå i Malmö KB
 Box 226
 201 22 Malmö

MOTPART

Kammarkollegiet
 Box 2218
 103 15 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2016-12-19	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Statens inköpscentral (Kammarkollegiet) har genomfört en upphandling av Språk och översättningstjänster (Dnr 96-57-2015). Upphandlingen genomförs med ett förenklat förfarande. Språkservice Sverige AB (Bolaget) har lämnat anbud i anbudsområden två och tre. I tilldelningsbeslut meddelat den 31 maj 2016 anges bl.a. att Bolagets anbud antagits och att Bolaget tilldelats ramavtal och fått andra plats i anbudsområdena två och tre.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen avseende anbudsområdena två och tre ska rättas på så sätt att en ny utvärdering ska göras varvid Semantix Eqvator AB:s (vinnande bolags) anbud inte ska beaktas. I andra hand yrkas att upphandlingen avseende anbudsområdena två och tre ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande.

Låga priser

Grunden för yrkandena är att vinnande bolag som rangordnats högre än Bolaget lämnat anbud med pris så låga att de måste anses vara onormalt lågt enligt 12 kap. 3 § LOU.

Oriktig sanningsförsäkran

Vidare har vinnande bolag lämnat en oriktig sanningsförsäkran i anbudet genom att uppge att man kan erbjuda auktoriserade translatorer i samtliga språk trots att endast två sådana tillgänglig för turkiska redovisade på Kammarkollegiets hemsida. Enligt information till Bolaget kommer ingen av dessa två att åta sig uppdrag under nu aktuellt ramavtal.

Brister i förfrågningsunderlaget eller utvärderingsmodellen

Det är inte möjligt att utse det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet genom att tillämpa den utvärderingsmodell som framgår av förfrågningsunderlaget. Förfrågningsunderlaget ger möjlighet till strategisk prissättning. För att kunna utse det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet skulle förfrågningsunderlaget innehålla en viktning av priserna för de olika tjänsterna och språken. Istället har man lagt 80 procent av den totala poängen för icke obligatoriska tjänster. Det sistnämnda är inte förenligt med upphandlingens syfte. Myndigheterna kommer att upphandla egna avtal i dyra språk och endast plocka russinen ut kakan, t.ex. finska enligt det nu aktuella avtalet. Vinnande bolag kommer sannolikt att tacka nej till billigare uppdrag och bara åta sig uppdrag avseende dyrare språk.

Brister i förfrågningsunderlaget, förnyad konkurrensutsättning

Förutsättningarna för förnyad konkurrensutsättning under avsnitt 5.4.3.1 respektive 6.4.3.1 i förfrågningsunderlaget är inte tillräckligt precisa. Tillämpningen av möjligheterna till förnyad konkurrensutsättning kommer att vara skönmässig och ger avropande myndigheter allt för stort utrymme för att frångå den fasta rangordningen utifrån i princip fri prövningsrätt.

Skada

Bolaget har lidit skada genom att vinnande bolags anbud utvärderats. Utevaron av inbördes viktning har medfört strategisk prissättning på så sätt att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet inte kan utses. Bristen i transparens och likabehandling i fråga om vilken avropsmetod som ska tillämpas har medfört omöjlighet att lämna ett optimalt anbud vilket medfört uteblivna intäkter.

Kammarkollegiet bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Kammarkollegiet har begärt en förklaring av vinnande bolag angående låga priser. De givna förklaringarna har bedömts som tillfredställande. Vidare har inte visats att vinnande bolag lämnat in någon oriktig sanningsförsäkran. Kammarkollegiet har från vinnande bolag erbjudits två språkkonsulter inom svenska-turkiska, turkiska-svenska. Vinnande bolag har inkommit med CV varav framgår att de är auktoriserade av Kammarkollegiet samt intyg om att samarbetsavtal kommer att upprättas. Kammarkollegiet saknar skäl att ifrågasätta vinnande bolags anbud. Kammarkollegiet bestrider brister i förfrågningsunderlaget och utvärderingsmodellen och anför bl.a. att Bolaget påstår att man inte förstått förfrågningsunderlaget men inte ställt en fråga under anbudstiden för att undanröja oklarheter.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande följas vid all offentlig upphandling. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. LOU. Om förvaltningsrätten anser att förutsättningarna för åtgärd är uppfyllda ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I 12 kap. 3 § LOU anges att en upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

Förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och

EU-rätten inte träds för när (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2002 ref. 50).

Låga priser

Förvaltningsrätten konstaterar att reglerna om onormalt låga anbud i 12 kap. 3 § LOU är fakultativa dvs. ger myndigheten möjlighet men inte skyldighet att vissa fall avvisa onormalt låga anbud.

Oriktig sanningsförsäkran

Vad bolaget anfört om två publicerade översättare på Kammarkollegiets hemsida och uppgifter som man säger sig ha fått motsäger varken vinnande bolags anbud, vad Kammarkollegiet anfört eller visar att vinnande bolag lämnat ett anbud som Kammarkollegiet inte kunnat acceptera utan att bryta mot reglerna i LOU.

Brister i förfrågningsunderlaget eller utvärderingsmodellen

Myndigheter har en stor frihet att själva avgöra vad de vill upphandla och att utforma förfrågningsunderlaget så länge det inte strider mot reglerna i LOU. Det förhållandet att sökande leverantörer har kännedom om hur och i vilken omfattning en myndighet upphandlar och kan anpassa sin prissättning efter detta i syfte att erhålla högsta möjliga ersättning är i sig inte ett förhållande som visar att upphandlingen strider mot reglerna i LOU. Vad Bolaget anfört om upplevda brister i förfrågningsunderlaget utgör inte skäl att ingripa mot upphandlingen med stöd av 16 kap. LOU.

Brister i förfrågningsunderlaget, förnyad konkurrensutsättning

Bolaget har åberopat RÅ 2010 ref. 97 där HFD prövade ett förfrågningsunderlag där avropande myndigheter enligt förfrågningsunderlaget hade fritt skön att välja mellan bästa anbud eller förnyad konkurrensutsättning som tilldelningsmodell för kontrakt. I det nu aktuella förfrågningsunderlaget är reglerat i vilka situationer respektive tilldelningsmodell kan användas. Bolaget har inte visat att avropande myndigheter ges fritt skön att välja mellan bästa anbud eller förnyad konkurrensutsättning som tilldelningsmodell.

Sammanfattning

Vad Bolaget har anfört i målet utgör inte omständigheter som visar att Kammarkollegiet har genomfört upphandlingen i strid mot LOU. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Eva Pedersen

Rådman

Föredragande har varit Peter Collert.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.